

การปฏิบัติงานตามหลักอปริหานิยธรรม ของบุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
THE WORK PERFORMANCE ACCORDING TO APARIHANIYA DHAMMA OF PERSONEL IN SUB-DISTRICT MUNICIPALITY IN MUEANG DISTRICT, SONGKHLA PROVINCE

พระธีรเดช ธีรเตโช^๑

PHRA THEERADET KASETSOONTHORN

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักอปริหานิยธรรม ของบุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ๒) เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามหลักอปริหานิยธรรม ของบุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน สถานภาพ และศาสนาที่นับถือ ต่างกัน ๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติงานตามหลักอปริหานิยธรรม ของบุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ประชากรประกอบด้วยส่วนบุคคลในเขตเทศบาลเมืองในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสงขลามี ๔๒๒ คนขนาดตัวอย่างโดย Krejcie และการวัดตารางของมอร์แกนกลุ่มตัวอย่างประมาณ ๒๐๑ คนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามทั้งคำถามปิดท้าย การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบที่การทดสอบค่า F และวิธี LSD ผลการวิจัยพบว่า ๑) บุคลากรในเขตเทศบาลเมืองในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสงขลาได้ปฏิบัติตามหลักการ Aparihaniyadhamma โดยภาพรวมในเจ็ดด้านภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๒) ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ในเขตเทศบาลเมืองอำเภอเมืองจังหวัดสงขลาในด้านเพศอายุระดับการศึกษาประสบการณ์ในการทำงาน สถานะและการฟื้นฟูสมรรถภาพพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ. ๐๕ . ๐๕

คำสำคัญ : ๑.การปฏิบัติงาน ๒.หลักอปริหานิยธรรม ๓.บุคลากรเทศบาล

ABSTRACT

The objectives of this thesis were as follows ๑). To study on work performance according to Aparthaniyadhamma principle of personal in municipality on the area of Mueang district, Songkhla province. ๒). To compare on work performance according to Aparihanyadhamma principle of personal in municipality in the area of Mueang district, work experiences, statuses and religions as differently ๓). To study the suggestion on the way to promote on work performance according to Aparihmiyadhamma principle of personal in municipality in the area of Mueang district, Songkhla province. The population were composed of personal in municipality

^๑ อาจารย์พิเศษ คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Email : PhraHtheeradet@gmail.com

in the area of Mueang district, Songkhla province there are ๔๒๒ persons, sample size by Krejcie and Morgan's table measurement, the samples were about ๒๐๑ persons, the instrument for data collection was questionnaire both closed open end question, data analysis by package computer program. The statistics were analyzed and follows, frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, F-test and LSD method. The findings were as follows. ๑). The personel in municipality in the area of Mueang district Songkhla province had performed on Aparihaniyadhamma principle by overview in seven aspects, and the aspect of place regarding was the lowest mean respectively when considered in terms of sexes, ages, degrees of education, work experiences, statuses and religions found that by overview was at more level. ๒). The comparative results on work performance according to Aparihaniyadhamma principle of personel in municipality in the area of Mueang district, Songkhla province in terms of sexes, ages, degrees of education, work experiences, statuses and rehigions found that there were not different as statistically significances at. ๐๕

Keyword : ๑. Operation ๒. Principles of theory ๓. Municipal personnel

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วของสังคมไทยในปัจจุบัน ทั้งในด้าน เศรษฐกิจสังคมการเมือง วัฒนธรรมเทคโนโลยี รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีวิตของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย การปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่นนับว่าเป็นรากฐานที่สำคัญอย่างยิ่ง ประชาชนจะได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารมากขึ้น มีความสนใจต่อ สภาพแวดล้อมของสังคมรอบด้าน มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และดำเนินการพัฒนาภายในท้องถิ่นของตนเองให้เข้มแข็ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรประชาธิปไตยที่สำคัญมากที่สุดในระดับรากหญ้า ที่มีภูมิลาเนาทั่วประเทศ นับว่ามีบทบาทที่สำคัญต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ขึ้นพื้นฐาน เป็นองค์กรที่ใกล้ชิดกับประชาชนรู้ปัญหาและความต้องการของประชาชนในชุมชนอย่างแท้จริง สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงประเด็น รวดเร็ว อย่างมีประสิทธิภาพ การกระจายอำนาจการปกครองไปยังส่วนท้องถิ่น จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบัน (พิเชษฐ วรงค์เกียรติขจร, ๒๕๕๒, หน้า ๓-๔)

วิวัฒนาการการปกครองท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด จุดกำเนิดเริ่มต้น จากส่วนที่เรียกว่า สภาจังหวัด ซึ่งได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖ ประกอบด้วยสมาชิกสภาจังหวัดซึ่งมาจากการเลือกตั้งของราษฎรในเขต จังหวัดมีอำนาจในการทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่รัฐบาลแบ่งสรรเงินอุดหนุนให้แก่เทศบาลในเขต จังหวัด รวมถึงตรวจสอบการทางานของเทศบาลในเขตจังหวัดตลอดจนเป็นที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการจังหวัดในกิจการเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ไม่ได้มีฐานะเป็นองค์กรบริหาร หรือนิติบุคคลแต่อย่างใด ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๙๘ ได้มีการตราพระราชบัญญัติสภาจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘ ขึ้นเพื่อแยกสภาจังหวัดออกจากเทศบาลสมาชิกสภาจังหวัดมาจากการเลือกตั้งของ ประชาชนในเขตจังหวัดทำหน้าที่เป็นสภาที่ปรึกษาคณะกรรมการจังหวัด ซึ่งต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๕ ได้โอนอำนาจของคณะกรรมการจังหวัดเป็นของผู้ว่าราชการ

จังหวัด สภาจังหวัดจึงทำหน้าที่เป็นสภาที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการจังหวัดแต่ก็ได้มีฐานะเป็นนิติบุคคล ใน พ.ศ. ๒๔๙๘ เมื่อจอมพล ป.พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีในขณะนั้นได้เดินทาง กลับจากการเยือนต่างประเทศในยุโรป และสหรัฐอเมริกา มีความเห็นว่าการปกครองท้องถิ่นใน ต่างประเทศดำเนินการได้ผลดี และควรต้องมีการขยายขอบเขตของการปกครองท้องถิ่นใน ประเทศไทยออกไปให้กว้างขวางมากขึ้นเนื่องจากในเวลาดังกล่าว การปกครองท้องถิ่นจำกัดอยู่ เฉพาะเขตในเมือง และท้องถิ่นที่มีความเจริญเท่านั้น ควรขยายขอบเขตของการปกครองท้องถิ่นออกไปให้กว้างขวาง ดังนั้นจึงได้ประกาศใช้ พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งมีสาระสำคัญคือได้มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีงบประมาณ บุคลากร และสามารถตรากฎหมายของท้องถิ่นขึ้นบังคับใช้ภายในท้องถิ่นของตนตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ ตลอดจนรับผิดชอบดูแล พื้นที่นอกเขตเทศบาล และสุขาภิบาลภายในจังหวัดหนึ่งๆ โดยมีโครงสร้างประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ สภาจังหวัด และฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด (โกวิท พวงงาม, ๒๕๕๒, หน้า ๙๐)

เทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา เป็นส่วนหนึ่งในระบบประชาธิปไตยที่มีการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน จึงจำเป็นต้องศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยธรรมของบุคลากร เพราะในการปฏิบัติงานของบุคลากรระดับเทศบาลตำบลนั้นพบว่า การปฏิบัติงานของบุคลากรบางส่วนบางระดับนั้นยังบกพร่องในการปฏิบัติงานซึ่งคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนโดยไม่ยึดถือความถูกต้องขาดคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานใช้อารมณ์ในการแก้ปัญหาขาดความรู้ความสามารถประสบการณ์และทักษะในการปฏิบัติงานความแตกแยกของสมาชิกในเทศบาลการให้บริการประชาชนการสงเคราะห์ชุมชนที่น้อยไปไม่ทำตามความต้องการของประชาชนและขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีเกิดการล่าช้าในระบบการทำงานชุมชนจึงมีการพัฒนาที่ล่าช้าไม่ทันต่อยุคสมัยจึงต้องนำหลักธรรมมาใช้ประกอบการบริหารจัดการเพื่อให้การบริหารระบบงานขับเคลื่อนในทิศทางที่สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพเพื่อให้การบริหารงานต่าง ๆ บรรลุถึงจุดประสงค์ที่ตั้งไว้นั้นธรรมะเป็นข้อปฏิบัติในการทุก ๆ อย่างโดยเหมาะสมเช่นในทางการปกครองทางการศึกษาทางสังคมเป็นต้นเพื่อให้เกิดความสุขความเจริญเหมาะสมแก่สภาพการณ์สภาวการณ์เป็นต้นหลักการบริหารนิยธรรมเป็นธรรมอันไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อมเป็นไปเพื่อความเจริญฝ่ายเดียวมีอยู่๗ประการได้แก่หมั่นประชุมกันเนื่องนิยพร้อมเพรียงกันประชุมไม่ตั้งกฎระเบียบที่ขัดต่อระเบียบของโรงเรียนมีความเคารพนับถือต่อผู้บังคับบัญชาให้ความเคารพต่อเพศสตรีมีความเคารพต่อสถานที่ภายในโรงเรียนและให้ความดูแลเอาใจใส่ต่อท่านผู้มาเยือน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะทำการศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยธรรม ของบุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลาเพื่อต้องการส่งเสริมหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหลักการบริหารนิยธรรม และร่วมพัฒนาการปกครองการบริหารในส่วนของผู้ทำหน้าที่ปกครองหรือนักบริหารให้ดียิ่งขึ้นเพราะจะทำให้ทราบและรู้แนวทางปฏิบัติที่ดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑ เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยธรรม ของบุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

๒ เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามหลักอภิปธานิยธรรม ของบุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลาที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน สถานภาพ และศาสนาที่นับถือ ต่างกัน

๓ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติงานตามหลักอภิปธานิยธรรม ของบุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

สมมติฐานของการวิจัย

๑ บุคลากรที่มีเพศต่างกันมีการปฏิบัติงานตามหลักอภิปธานิยธรรม ของเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา แตกต่างกัน

๒ บุคลากรที่มีอายุต่างกันมีการปฏิบัติงานตามหลักอภิปธานิยธรรม ของเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา แตกต่างกัน

๓ บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการปฏิบัติงานตามหลักอภิปธานิยธรรม ของเทศบาลในเขต อำเภอเมือง จังหวัดสงขลาแตกต่างกัน

๔ บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีการปฏิบัติงานตามหลักอภิปธานิยธรรม ของเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลาแตกต่างกัน

๕ บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกันมีการปฏิบัติงานตามหลักอภิปธานิยธรรม ของเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลาแตกต่างกัน

๖ บุคลากรที่มีศาสนาที่นับถือต่างกันมีการปฏิบัติงานตามหลักอภิปธานิยธรรม ของเทศบาลในเขต อำเภอเมือง จังหวัดสงขลาแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

๑ ทำให้ทราบการปฏิบัติงานตามหลักอภิปธานิยธรรม ของบุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัด สงขลา

๒ ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามหลักอภิปธานิยธรรม ของบุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอ เมือง จังหวัดสงขลาที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน

๓ ทำให้ทราบข้อเสนอแนะและแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติงานตามหลักอภิปธานิยธรรม ของบุคลากร เทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

๔ ทำให้สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นประโยชน์ในการ ส่งเสริมหลักธรรมทาง พระพุทธศาสนาคือหลักอภิปธานิยธรรมและร่วมพัฒนาการปกครองการปฏิบัติงานในส่วนของผู้นำที่ปกครอง หรือนักบริหารให้ดียิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

๓.๑.๑ ประชากรได้แก่บุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสงขลาจำนวน ๔๒๒ คนหาขนาดของ กลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejic and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน๒๐๑คน และ นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อการปฏิบัติงานตามหลักอภิปธานิยธรรมของบุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสงขลาจำนวน๕ท่าน

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบปลายปิดและแบบปลายเปิด ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยธรรมของบุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสงขลา รวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างเป็นกรอบของแบบสอบถาม และสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท ๔ นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ เพื่อให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ มีประสบการณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยธรรมของบุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสงขลา จำนวน ๓ คน ตรวจสอบความครอบคลุมตามขอบข่ายของเนื้อหา โดยการหาดัชนี IOC ได้ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามทุกข้อเท่ากับ ๑ ทุกข้อ และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างได้แก่ประชาชนเทศบาลที่มีรูปแบบการบริหารเหมือนกัน (Try out) จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ ๐.๙๑ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t - test ค่า F - test และทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี LSD

ผลการวิจัยพบว่า

๑) บุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา มีการปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยธรรม โดยรวมทั้ง ๗ ด้าน อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านให้ความเคารพต่อเพศสตรี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านให้ความดูแลเอาใจใส่ต่อท่านผู้มาเยือน ส่วนด้านมีความเคารพต่อสถานที่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน สถานภาพ และศาสนาที่นับถือ พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก

๒) ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยธรรม ของบุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสงขลาที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน สถานภาพ และศาสนาที่นับถือพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๓) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยธรรม ของบุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา โดยเรียงลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านหมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ มีความถี่มากที่สุด คือ เพิ่มการประชุมงานที่ติดกับผู้บังคับบัญชา มีการประชุมเพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง รองลงมา ด้านมีความเคารพต่อสถานที่ คือ ควรมีการปลูกฝังจิตสำนึกแห่งการมีจิตสาธารณะ ลด ละ ความเห็นแก่ตัว ฝึกอบรมทักษะความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาการบริหารงานภายในองค์กร และด้านมีความเคารพนับถือต่อผู้บังคับบัญชา มีความถี่น้อยที่สุด คือ จัดกิจกรรมเพิ่มส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ระหว่างพนักงานกับผู้บังคับบัญชาในองค์กร

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยธรรม ของบุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง ๗ ด้าน อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านให้ความเคารพต่อเพศสตรีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านให้ความดูแลเอาใจใส่ต่อท่านผู้มาเยือน ส่วนด้านมีความเคารพต่อสถานที่ภายในองค์กร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามลำดับผลการเปรียบเทียบการ

ปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยธรรมของบุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสงขลาที่มีเพศอายุระดับ การศึกษาประสบการณ์ในการทำงานสถานภาพและศาสนาที่นับถือต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .๐๕

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสงขลา มีการปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยธรรมโดยรวมทั้ง ๗ ด้านอยู่ในระดับมาก อภิปรายผลได้ว่าบุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสงขลา มีการปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยธรรมในด้านต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์ที่ดีสามารถนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าส่งผลให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากให้บริการของบุคลากรและยังสามารถช่วยเหลือ ชุมชนและช่วยลดปัญหาของชุมชนได้มีบุคลากรเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสงขลา มีการประยุกต์ใช้ ธรรมในข้อที่ว่าให้ความเคารพต่อเพศสตรีได้ดีที่สุดคือให้ความเสมอภาคของหญิงและชายและวางแผนในการ ปฏิบัติงานให้เหมาะสมคำนึงถึงสวัสดิภาพของลูกจ้างและพนักงานราชการให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานและ หน้าที่โดยหมั่นประชุมปรึกษาหารือในการทำงานสม่ำเสมอเพื่อหาข้อบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่บุคลากรมี ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันจึงทำให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรเป็นไปอย่างพร้อมเพรียงปฏิบัติงานตาม กฎระเบียบที่วางไว้โดยไม่ขัดต่อระเบียบถือได้ว่าเป็นกิจอันพึงกระทำของเจ้าหน้าที่ให้ความสำคัญกับกฎระเบียบ บุคลากรนำหลักธรรมไปใช้ควบคู่กับการปฏิบัติงานมีการวางแผนการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงเกียรติศักดิ์ศรีและการ เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรให้เกียรติและเคารพองค์กร

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง การปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยธรรม ของบุคลากรเทศบาลในเขต อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

บุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา มีการปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยธรรม โดยรวมทั้ง ๗ ด้าน อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ผู้บริหารเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ควร รักษาและพัฒนาต่อไปอีกให้ถึงที่สุด โดยให้บุคลากรแสดงบทบาทของตนตามสถานะภาพที่เหมาะสมเพื่อช่วย พัฒนาสังคมของตนให้ดีขึ้น ส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตในสังคมโดยใช้หลักธรรมควบคู่กันไปมุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

ด้านหมั่นประชุมกันเองนิตย พบว่า บุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา มีการ ปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยธรรม ด้านหมั่นประชุมกันเองนิตย โดยรวมอยู่ในระดับมากมีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้บริหารเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ควรรักษาและพัฒนาต่อไปอีกให้ถึงที่สุดและเพิ่มการ ประสานงานที่ดีกับผู้บังคับบัญชา มีการประชุมเพื่อติดตามผลการปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง

ด้านพร้อมเพรียงกันประชุม พบว่า บุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา มีการ ปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยธรรม ด้านพร้อมเพรียงกันประชุม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ ผู้บริหารเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ควรรักษาและพัฒนาต่อไปอีกให้ถึงที่สุด ควรมีการ

ดำเนินการจัดทำเวทีประชาคมหมู่บ้านเพื่อให้ชาวบ้านได้มีส่วนร่วมโดยพร้อมเพรียงกันและส่งเสริมกิจกรรม
นันทนาการและกีฬา และจัดงานสืบสานประเพณีวัฒนธรรม

ด้านไม่ตั้งกฎระเบียบที่ขัดต่อระเบียบ พบว่า บุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา มีการปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยธรรม ด้านไม่ตั้งกฎระเบียบที่ขัดต่อระเบียบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้บริหารเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ควรรักษาและพัฒนาต่อไปอีกให้ถึงที่สุด และปรับปรุงระบบการประสานงานโดยปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ เทศบาลและระเบียบกระทรวงมหาดไทยและปฏิบัติ ตามจารีตประเพณีของชุมชน

ด้านมีความเคารพนับถือต่อผู้บังคับบัญชา พบว่า บุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัด สงขลา มีการปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยธรรม ด้านมีความเคารพนับถือต่อผู้บังคับบัญชา โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้บริหารเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ควรรักษาและพัฒนาต่อไปอีก ให้ถึงที่สุด และจัดกิจกรรมเพิ่มส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ระหว่างพนักงานกับผู้บังคับบัญชาในองค์กร

ด้านให้ความเคารพต่อเพศสตรี พบว่า บุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา มีการ ปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยธรรม ด้านให้ความเคารพต่อเพศสตรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ ผู้บริหารเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ควรรักษาและพัฒนาต่อไปอีกให้ถึงที่สุด โดยส่งเสริมความ เสมอภาคของหญิงและชายและวางแผนในการปฏิบัติงานให้เหมาะสม คำนึงถึงสวัสดิภาพของลูกจ้างและพนักงาน ราชการ

ด้านมีความเคารพต่อสถานที่ภายในองค์กร พบว่า บุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัด สงขลา มีการปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยธรรม ด้านมีความเคารพต่อสถานที่ภายในองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้บริหารเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ควรรักษาและพัฒนาต่อไปอีกให้ ถึงที่สุด และควรมีการปลูกฝังจิตสำนึกแห่งการมีจิตสาธารณะ ลด ละ ความเห็นแก่ตัว ฝึกรบมทักกะความรู้ด้าน คุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาการบริหารงานภายในองค์กรและสร้างความศรัทธาให้เกิดขึ้นกับชุมชนเป็นผู้นำใน การอนุรักษ์ไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมภายในท้องถิ่นให้มากขึ้น

ด้านให้ความดูแลเอาใจใส่ต่อท่านผู้มาเยือน พบว่า บุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัด สงขลา มีการปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยธรรม ด้านให้ความดูแลเอาใจใส่ต่อท่านผู้มาเยือน โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้บริหารเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ควรรักษาและพัฒนาต่อไปอีก ให้ถึงที่สุด และควรทำงานด้วยความโปร่งใส สามารถให้ประชาชนตรวจสอบได้ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและพวก พ้อง

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยธรรม ของบุคลากรเทศบาลในเขต อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ยังมีประเด็นที่น่าศึกษาอีกหลายประเด็น และงานวิจัยนี้ไม่อาจนำมาศึกษาได้ทั้งหมด ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป เช่น

๑. ควรศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการนำหลักพุทธธรรมมาใช้ในการบริหารงานของ หน่วยงานอื่น ๆ

๒. ควรศึกษาวิจัยเรื่อง พระพุทธศาสนาที่ควรนำมาประยุกต์ใช้กับการบริหารราชการในหน่วยงานต่าง ๆ
๓. ควรศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักการบริหารนิยธรรม ไปใช้ในการพัฒนาชุมชนทุกชุมชนในจังหวัดสงขลา
๔. ควรศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบริหารนิยธรรม กับการปฏิบัติงานตามกระบวนการการบริหารงานของผู้บริหารองค์กรส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสงขลา

บรรณานุกรม

- เกษมคาศรี. (๒๕๕๗) “การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- โกวิทย์ พวงงาม. (๒๕๕๒) **การปกครองท้องถิ่นไทย**, พิมพ์ครั้งที่ ๗ .กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ ปัญญาชน.
- ขวัญใจมีทิพย์. (๒๕๕๓) “ปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน: ศึกษาเฉพาะกรณีกองพันปฏิบัติการพิเศษ๑ (คอมแมนโด) กองทัพอากาศ”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เดชาติมันคง.(๒๕๕๒) “ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ศูนย์มะเร็งอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี”. **วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต**. สาขาวิชาการจัดการทั่วไปมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บุญวีร์ไขว้พันธ์.(๒๕๕๔) “ทัศนะต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการส่วนกลางกรมการจัดหางาน”. **ภาคินพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. คณะพัฒนาสังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- บุญมี บุญเอี่ยม.(๒๕๕๔) “ศึกษาการนาอทธิบาท๔ไปใช้ในการทำงานของพนักงานศูนย์ควบคุมการบินภูเก็ตบริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทยจำกัด”.**วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต**.บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ทักษิณ.ปรีชาทิศรอด.(๒๕๕๒) “ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัดคู่กับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน: กรณีศึกษาพนักงานระดับปฏิบัติการบริษัททรูคอร์ ปอเรชั่นจำกัด(มหาชน)”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์)**. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พิเชษฐ์ วังค์เกียรติ์จร . (๒๕๕๒) **แนวคิด ยุทธศาสตร์ การบริหารการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** ในยุคโลกาภิวัตน์. พิมพ์ครั้งที่. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ปัญญาชน.